

1475-о заседание, 19-21 септември 2023 г. (формат „Права на човека“)

H46-10 Асоциация за европейска интеграция и права на човека и група Екимджиев срещу България (жалба № 62540/00)

Контрол върху изпълнението на решенията на Европейския съд

Относим документ
CM/Notes/1475/H46-10

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела се отнасят до липсата на достатъчни гаранции в българското законодателство срещу риска от злоупотреба, който е присъщ на всяка система за прилагане на специални разузнавателни средства, и до липсата на ефективно средство за защита или до недостатъци на вътрешноправното средство за защита; отбелязаха, че неотдавнашното решение по делото *Екимджиев и други* се отнася освен това до липсата на достатъчни гаранции срещу риска от злоупотреба, който е присъщ на всяка система за запазване и достъп до трафични данни;

По отношение на индивидуалните мерки

2. призоваха властите да предоставят информация относно това дали някоя институция все още съхранява информация, получена чрез тайно наблюдение по делото *Савови*;

По отношение на общите мерки

- гаранции относно прилагането на специални разузнавателни средства

3. отбелязаха с интерес, че наличната информация показва, че различни национални органи полагат усилия за подобряване на практиките си по отношение на разрешаването и прилагането на специални разузнавателни средства и че използването на специални разузнавателни средства е намаляло през 2022 г.; отбелязаха обаче, че горепосочената информация не отговаря напълно на предишните искания на Комитета; припомниха решенията си, приети на 1451-вото заседание (Формат „Права на човека“), и призоваха властите да приемат без забавяне оставащите мерки, посочени в тези решения, и да предоставят съответната информация и оценки;

4. призоваха властите да изработят без забавяне законодателни промени, които да засилят гаранциите по отношение на квалификацията и независимостта на членовете на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства („Бюрото“) от органите, които Бюрото контролира, преди предстоящия избор на ново Бюро, а ако такова законодателство не може да бъде разработено преди този избор, да назначат достатъчно членове, които имат юридическа подготовка, и да избегнат, доколкото е възможно, назначаването на членове, които са служители на правоприлагащите органи или службите за сигурност и могат, след като са работили в Бюрото, да се върнат на предишните си постове по силата на механизма на „въртящите се врати“;

5. като отбелязаха значителния напредък, постигнат през годините по изпълнението на делото *Асоциация за европейска интеграция и права на човека и Екимджиев*, решиха да прекратят наблюдението си по това дело и приеха финална резолюция [CM/ResDH\(2023\)258](#); решиха да продължат наблюдението по изпълнението на всички оставащи общи мерки в контекста на делото *Екимджиев и други*;

Неофициален превод

- гаранции по отношение на запазването и достъпа до трафични данни

6. приканиха властите да предвидят в законодателството изискване органите, които правят искания за достъп до трафични данни, да разкриват всички релевантни аспекти, включително тези, които отслабват тяхното искане, и да прилагат материалите, които го подкрепят, както и задължение за съдиите да излагат мотиви относно необходимостта от достъп до данни; насърчиха ги също така да въведат изискване за включване на мотиви относно необходимостта от достъп за постигане на съответната цел в исканията за достъп в контекста на висящи наказателни производства;

7. приканиха също така властите да информират Комитета за законодателните или други мерки, които се предвиждат, за да се гарантира, че съществуват ясни, изчерпателни и достъпни правила относно процедурите за съхранение, достъп, преглед, използване, съобщаване и унищожаване на трафични данни, до които органите са получили достъп, които осигуряват адекватно ниво на защита; и да представят своята оценка относно необходимостта от приемане на законодателни изменения за въвеждане на ясни правила относно сроковете за унищожаване на данни, до които е получен достъп в рамките на наказателно производство;

8. също така ги приканиха да представят своята оценка на мерките, предвидени да гарантират, че системата за контрол е в състояние ефективно да предотвратява злоупотреби, наред с другото, по отношение на възможността за разширяване, укрепване или изясняване на мандата на действащите контролни органи, за да се гарантира, че техните правомощия са достатъчно широки и се упражняват ефективно и че те могат да предприемат коригиращи мерки; и да обмислят укрепване на приложимите правила за квалификацията на членовете на специалната парламентарна комисия;

9. приканиха властите да представят оценката си относно мерките, предвидени да гарантират, че физическите и юридическите лица се уведомяват във всички случаи, когато е осъществен достъп до запазените за тях трафични данни или е потърсен достъп до тях, а не само когато достъпът е бил незаконен; и да гарантират, че условията за уведомяване са ефективни на практика; приканиха ги да представят оценката си относно мерките, предвидени да гарантират, че е налице ефективно средство за защита, достъпно както за физическите, така и за юридическите лица, по отношение на запазването на трафични данни от доставчиците на съобщителни услуги или по отношение на достъпа до тях и използването им от органите;

10. приканиха властите да предоставят статистически данни за достъпа до трафични данни и информация за всички жалби, уведомления и използване на вътрешноправни средства за защита в тази област; приканиха ги също така да предоставят информация по всички горепосочени въпроси до края на февруари 2024 г.